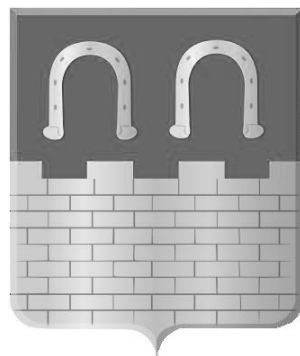

De Wildenborcher

Kwartaaluitgave voor iedereen die zich verbonden voelt met de Wildenborch

December 2019

Beste buurtgenoten,

De klok is weer een uur teruggezet en we hadden ook al de eerste nachtvorst, dat betekent dat het einde van het jaar naderbij komt.

We kijken terug op een jaar waarin qua weer de nodige records werden gebroken. Voor het eerst in 53 jaar moest zelfs een Staringavond, vanwege de extreme hitte, worden afgelast. Gelukkig kon de tweede wel doorgaan, Kathy de Vries was aanwezig en doet verslag.

Tegenovergesteld was het weer tijdens de tweede Wildenborchse naoberdag; het regende pijpenstelen. Maar dat mocht de pret niet drukken. Heel frappant, vorig jaar op de eerste naoberdag regende het ook flink. Lucie Bartel bracht een bezoekje en ook gastvrouw Emmy Eggink deelt haar ervaring.

Een greep uit de verdere inhoud van deze rijk gevulde Wildenborcher:

- Op de 'Prinsenhoeve' was het in augustus dubbel feest vanwege de camping en vanwege koe Jolanda
- Aad van de Kamer geeft weer tuintips, deze keer het snoeien van bessenstruiken
- Kathy sprak met Wijnand Bijenhof over zijn bedrijf: Bijenhof Grond- en Straatwerk
- De WVC heeft ook haar eerste stap weer gezet voor een nieuw seizoen, Liesbeth van Ark vertelt
- Harry Houtman hielp mee met de druivenoogst op Wijngoed Kranenburg
- Burgemeester Marianne Besselink kwam op bezoek tijdens de dendrologendag in de Kapel en reikte een oorkonde en plaquette uit aan pinetum De Belten
- Rik Mars heeft opnieuw een hele mooie Wildenborch-quiz samengesteld
- Het eerste weekend van november werd de Bronckhorster kleindierenshow gehouden in de Kapel. Ook hier was er een oorkonde voor Henk Berenpas vanwege 50 jaar lidmaatschap K.L.N. en 40 jaar P.K.V.
- Anja Sprukkelhorst verzorgt ook deze keer de Kinderpagina
- Een recept voor een heerlijke ovenschotel komt van Dinie Staring
- Oud nieuws door Gerda Rossel
- Doeschot, toen en nu. Kathy ging op buurtvisite.

De Kapelcommissie organiseert op vrijdagavond 3 januari een Nieuwjaarsvisite voor iedereen die zich betrokken voelt met en bij ons buurtschap. Jong en oud is van harte uitgenodigd. Zondag 5 januari kan het extra pondje, wat is opgelopen tijdens de feestdagen, er weer af worden gelopen tijdens de winterwandeling.

Bedankt voor ieders bijdrage in 2019. Hopelijk kunnen we ook in het komende jaar rekenen op voldoende input om weer vier mooie Wildenborchers te kunnen samenstellen.

Vriendelijke groet van de redactie, Kathy, Lucie, Joke, Reinier.

Goede Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar!

De Wildenborchse Kapel

Verhuur Kapel:

Wilt u informatie over mogelijkheden, beschikbaarheid etc., neem dan contact op met Hans Ezerman. Email: hans.ezerman@gmail.com of telefoon: (06) 12 15 54 74.

Redactiegegevens

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@gmail.com
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Kathy de Vries	(06) 53 15 33 79	kathy.devries@xs4all.nl

Inzenden copy vóór 20 januari 2020

Naar: wiltwess@gmail.com
Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher

De Wildenborcher wordt iedere keer met veel enthousiasme door vrijwilligers gemaakt en bij u thuis bezorgd. Een vrijwillige bijdrage voor de drukkosten kunt u overmaken naar:
IBAN: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch, onder vermelding van 'De Wildenborcher'.

Tijdens de Nieuwjaarsreceptie op vrijdag 3 januari kunt u ook een bijdrage deponeren in de box in de hal.

Bezorging:

Als u ook de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Abonnee op de digitale Wildenborcher?

Bent u geabonneerd op de digitale Wildenborcher en neemt u een nieuw e-mailadres, geef dit dan tijdig door aan Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl. Zo mist u geen uitgave van ons buurtblad.

Naoberdag 2019

Na de eerste naoberdag op 23 september 2018, hebben wij, René en Emmy, aangegeven dat een volgende editie wel bij ons gehouden kon worden. Jozanneke de Graaf en Henriëtte Otten waren bereid om met ons mee te denken en te organiseren.

Na de vooraankondiging werd er al het nodige over gesproken in de buurt, toen het echter op opgeven aankwam hoorde ik niet zo veel. Gelukkig kwam het in de laatste 2 weken voor 29 september toch nog goed en konden we uiteindelijk ruim 55 mensen begroeten. We hebben een grote schuur waar in de winter onze zoogkoeien met hun kalveren staan maar die in de zomer dus alleen als opslag in gebruik is. Prima gelegenheid zo'n naoberdag want daardoor komt alles weer leeg en opgeruimd!

Op zaterdagmorgen heeft Herman Wezinkhof René geholpen om de hekken eruit te halen zodat er één grote ruimte ontstond. Altijd weer groter dan je denk! René en Herman leefden zich even uit met de bladblazer, hogedrukspuit en bezem en schoon was de schuur.

Samen met Jozanneke en Henriëtte heb ik de tafels en stoelen (ooit al eens voor niets overgenomen van café Schoenaker onder de noemer: 'kump altijd wel een keer van pas' van stof ontdaan en de boel ingericht.

Toen kwam de vraag: waar zetten we het meegebrachte eten en drinken neer: Herman kwam met het idee om daar de strowagen voor te gebruiken: groot zat en een mooie hoogte.

Na druk in de weer te zijn geweest met de bladblazer vond deze wagen na enig duw en trekwerk (hier, nee toch maar hier of nee, hier is nog beter) zijn uiteindelijke plek.

Zondagmorgen de kleedjes op tafels en wagen gelegd en de buurt kon komen! Het regende pijpenstelen, net als vorig jaar, maar dat mocht de pret niet drukken. Zo'n 55 - 60 mensen waren aanwezig en het was gezellig!

Bijzonder fijn vond ik het dat ook menig nieuwe Wildenborcher van de gelegenheid gebruik maakte om kennis te komen maken met de buurt. Alles en iedereen liep door elkaar heen, mooi om te zien!

Tegen een uur of drie waren de meeste meegebrachte etens- en drinkenswaren op, de stoelen weer opgestapeld en de bezoekers weer terug naar huis.

Wij vonden het fijn om de buurt te ontvangen op onze mooie plek "de Jaeger".

Hopelijk meldt zich binnenkort een gegadigde voor de volgende burendag, zondag 27 september 2020. Dit mag bij mij: emmybekman@gmail.com

Het werk dat je er mee hebt viel mij hard mee, daar hoef je het dus niet voor te laten!

De tweede Naoberdag op zondag 29 september

En weer regende het de hele dag pijpenstelen! Net als vorig jaar bij Lucas en Christine. Maar ook nu konden we bij Emmy en René makkelijk met zijn allen in de ruime kapschuur.

Er was weer een tafel met heel veel lekkere zelfgemaakte taarten en hartige hapjes. Herman Wezinkhof zei hoe leuk het is dat zoveel mensen echt bezig zijn met het bedenken van lekkernijen voor deze dag. Dat zegt al veel over hoe iedereen zo'n dag op prijs stelt. Er werd zeer geanimeerd met elkaar gepraat en het lijkt erop of er echt behoefte is aan zo'n ontspannen manier van uitwisseling. Het is gewoon leuk de tijd te hebben je 'naobers' te ontmoeten en te vragen hoe het gaat. Om de band met elkaar te verstevigen en het gevoel te hebben dat je echt in een buurtschap woont, is deze dag een prachtige aanvulling op de andere activiteiten. Er waren ongeveer 50/60 mensen dacht Emmy en weer

veel nieuwe gezichten, wat ze erg leuk vond. Ik kon er helaas niet lang bij zijn, maar de volgende keer zijn we zeker weer van de partij!

Lucie Bartel, foto: Harry Houtman

De eerste stap is weer gezet

Ook al lijkt het in de Kapel misschien op enkele donderdagen in het jaar wel op een kippenhok, donderdag 31 oktober was het niet de Wildenborchse Vrouwen Club die u heeft horen kakelen vanuit de Kapel. Door de jaarlijkse pluimvee en klein dieren show van de PKV waren "onze hoenders" voor de aftrap van het seizoen te vinden bij de Wildenborcherhof.

Met een langzame *tred bewegen* de dames zich met een kopje koffie/thee en tussen de kaken een heerlijke nougat of een eigenbereid koekje van de Wildenborcherhof, zich naar de klaargezette stoelen. Even een avondje *relaxen* en de *gedachten vrij*. Met een vriendelijk welkomwoord van het bestuur was de start van een nieuw seizoen WVC weer een feit.

En als u een beetje heeft opgelet in bovenstaande tekst, zag u enkele woorden cursief oftewel in boerenvaktermen schuingedrukt geschreven staan. Wat eigenlijk een kleine introductie is van wat de eerste avond WVC seizoen 2019/2020 de dames brengt.

Joke Bulten wordt geïntroduceerd door de voorzitter. Zij heeft ons verteld over haar eigen bedrijf Body en Mind.

Op een kantoor was iets wat Joke absoluut niet wilde, maar uiteindelijk is ze daar na een aantal jaar voor de klas te hebben gestaan toch terecht gekomen. Achter de pc bij haar man in het bedrijf Tegelzetbedrijf Bulten. Met onder haar toetsenbord een briefje met daarop de tekst:

Accepteer wat je niet kunt veranderen, verander wat je niet kunt accepteren.

De tekst drong op een dag door bij haar zelf en het bureau werd niet langer geaccepteerd, want ze is verschillende opleidingen gaan volgen. Want omgaan met mensen is hetgeen waar haar passie lag.

In 2016 is zij een massagepraktijk gestart. De psychologie bleef ook maar kriebelen en door de parkinson van haar moeder en door het werk kwamen meerdere dingen op haar pad. Runningtherapie, opleiding Medische- en Psychosociale basiskennis en Seniorencoach bij Sonneveldt opleidingen.

Body en Mind, wie wil nou niet een gezonde geest in een vitaal lichaam, iedereen toch?

Maar die eerste stap is vaak de moeilijkste. Want voel je je niet zo fit, meer bewegen is hetgeen wat helpt. Het brein en het bewegen reageren nou eenmaal op elkaar en om het laatste kracht bij te zetten, zette Joke ons aan het werk. Iedereen, zover als mogelijk moest staan met licht gebogen knieën (actieve houding) Ja, beste lezers proberen jullie dit ook maar eens. Van één hand maak je een vuist, deze steek je met rechte arm recht voor je uit, je andere hand is vlak en zet je recht op met de duim tegen je borstbeen. Wissel nu in een vlotte deze armen. Dus de hand tegen het borstbeen wordt nu de vuist die je recht vooruitsteekt.

Gek toch, dat je brein de eerste paar keer een lichte kortsluiting lijkt te hebben. Maar dat het na een paar keer wel lukt of in ieder geval iets makkelijker gaat.

Verder hebben wij als oefening rondgelopen terwijl Joke de termen “wandel” en “stop” riep. Dat ging prima totdat we bij het roepen van “stop” door moesten lopen en vice versa. Stel je voor wat er zou gebeuren als je dit bij een stoplicht zou gaan doen, rood is doorrijden en groen is stoppen. Iedereen heeft nu beeld, denk ik.

Tussen de oefeningen door vertelde Joke dat ze tevens diverse soorten massage verzorgt: Wellness-, Stoel-, Rebozo- en Fybromassage therapie. Iedere massage heeft zijn eigen werking op body en mind.

Met de wetenschap dat bewegen verschillende delen van je hersenen prikkelt, deden we nog een laatste oefening om af te sluiten en te laten ervaren dat eigenlijk iedereen mee kan doen. Het was een dans. Nu dacht je natuurlijk aan de vogeltjesdans met al die “hoenders”, maar niets is minder waar het werd de stoelendans. Niet de traditionele, maar met de kont op de stoel gingen wij helemaal los op de muziek van Klubb3 met Jan Smit- Het leven danst Sirtaki. De handjes gingen van links en naar rechts, het lijf van voor en naar achter en de voetjes van de vloer. En de mondhoeken gingen richting de oren. Waaruit men dus op kan maken dat je jezelf echt beter gaat voelen als je beweegt.

Het was een hilarisch gezicht al die swingende dames. Ik moet zeggen dat ik ook blij was dat de borden achter de deur in de keuken stonden, want wat waren ze fanatiek zeg, die zittende sirtakidansende dames. Hou dit vol. Tot de volgende keer dames.

Voor meer informatie over Body en Mind en FitStap kun je contact opnemen met Joke Bulten via telefoon: (06) 12 17 60 64 of haar website: www.bodymindvorden.com

Mocht je het leuk lijken om ook bij de WVC te komen, dan heten alle dames je van harte welkom. Hoe meer zielen hoe meer vreugd.

We komen dit seizoen op de volgende data bijeen; 28 november, 30 januari, 27 februari, 26 maart om 20.00 bij de Kapel zonder tegenbericht en op 30 april zal dit vroeg in de avond zijn, tijd volgt nog.

Contact WVC: wezinkherger@gmail.com

Groetjes, Liesbeth

Droogte in de Achterhoek

Werkbezoek Gedeputeerde Staten

Op dinsdag 24 september vergadert het onlangs geïnstalleerde College van Gedeputeerde Staten op de Wildenborch in de eetkamer. Wij ontvangen de vijf heren en één dame. De Commissaris van de Koning is helaas op werkbezoek in China. Het is de eerste keer dat wij de eetkamer 'verhuren'.

Voor de middag is er door de Provincie en op initiatief van het Provinciaal Bestuur, een programma samengesteld: 'Droogte in de Achterhoek'. Daartoe verzamelt zich – op uitnodiging – een keur aan mensen uit verschillende organisaties/overheden in het Koetshuis: Provincie, Gemeenten (wethouders, burgemeesters), Waterschap Rijn en IJssel (o.a. de dijkgraaf en een aantal heemraden), Natuurmonumenten, Vitens, LTO Noord. In drie groepen wordt de thematiek van de droogte en klimaatverandering verkend, waarna er centraal wordt overlegd hoe men gezamenlijk de problemen kan aanpakken. 'Om deze forse klus te klaren', zegt dijkgraaf Hein Pieper, 'hebben we elkaars expertise hard nodig en er zijn geen heilige huisjes. De kunst is te zien waar we zaken moeten intensiveren en versnellen.' De verschillende partijen spreken de intentie uit om hier gevolg aan te geven. 'We beginnen niet bij nul,' geeft Hein Pieper ook aan. 'We werken samen in diverse beleidstrajecten en -programma's. Op stroomgebiedsniveau is de Landgoederenzone Baakse Beek hiervan een voorbeeld.'

Er is voor deze bijeenkomst, voor de Wildenborch gekozen omdat de droogte hier goed te zien is (zie foto: *het gezelschap in een droge vijver*) en omdat wij één van de voorlopers zijn in de Achterhoek om het landgoed klimaatbestendig te maken. De plannen die hiervoor klaar liggen, moeten gezien worden in een breder verband, de zgn. 'Landgoederenzone Baakse Beek'.

Landgoederenzone Baakse Beek

In juli 2019 hebben Waterschap Rijn en IJssel, Gemeente en Provincie, samen met gebiedspartners LTO Noord en de landgoederen een 'Ontwikkelvisie Landgoederenzone Baakse Beek' gemaakt, waar de Wildenborch onderdeel van is. In deze ontwikkelvisie zijn inspirerende en toekomstbestendige oplossingsrichtingen voor het gebied in kaart gebracht. Met de landgoedeigenaren en agrariërs van omliggende bedrijven zijn schetsontwerpen gemaakt. De landgoederen Wildenborch en 't Medler zijn voorlopers in dit project en gaan als eerste aan de slag. Op de Wildenborch – zoals het er nu naar uit ziet – in december.

Vanuit de Wildenborch hopen wij op een goede samenwerking tussen de belanghebbenden in onze omgeving, zodat een voor allen zo goed mogelijk resultaat bereikt kan worden.

Jennine Staring

Staringavond donderdag 1 augustus

Het is het 53^e seizoen(!) op deze Staringavond. De temperatuur is zoveel aangener dan een week terug, dat die avond helaas (voor het eerst in al die jaren) noodgedwongen moest worden afgelast. Het gevaar van bezwijkende bezoekers die de temperatuur van rond de 40 graden niet kunnen verdragen is te groot. Ik hoor weer een aantal nieuwe dingen vanavond, waarvan ik er slechts enkele verklap in dit verslag, want anders hoeft u niet meer te gaan en dat zou jammer zijn.

We vertrekken vanaf de Kapel eerst naar het kasteel, waar Jennine en Evert-Kees ons op het bordes te woord staan over de tuinen rond het kasteel en het nodige onderhoud.

Jennine vertelt dat het beheren van het landgoed behalve veel tijd en geld, vooral veel liefde vraagt. 'Het runnen van de Wildenborch is als een bedrijf', zegt ze, 'met een bepaalde verantwoordelijkheid waar hart en ziel voor nodig zijn om dat met elkaar als team te doen'. Net als ieder lid van de familie Staring, hebben ook zij er iets eigens in gelegd. Haar vader had aandacht voor het planten van bijzondere bomen en Jennine en Evert-Kees hebben gekozen voor het uitgraven van de grachten en het (terug)kopen van terrein. Wonen en werken gaan hier elke dag samen.

De groep splitst op voor de rondleidingen door Bart en Alma, die de regie hebben over de tuinwerkzaamheden en er graag over vertellen. In tegenstelling tot de hete herfst dat ik hier was, staat de tuin er nu ogenschijnlijk goed bij, al zijn de weersomstandigheden ook dit jaar een beproeving voor de natuur. Maar hoewel de droogte aan alle kanten zichtbaar is en er geen druppel in de rivierbedden ligt, zie ik wel veel kleurenpracht. Pas later horen we dat sommige bloemen daar een goede reden voor hebben: welliefst 2.000 liter water kreeg de prachtige dahlia slinger toegegoten!

De vraag dringt zich op hoe het water beter vastgehouden kan worden, vertelt Bart. De bomen hebben het nu na 2 jaar droogte erg zwaar. Chronisch watertekort voor de toekomst zet aan tot nadenken en stelt je voor een keuze of de bomen moeten worden gekapt of niet.

De Wildenborch heeft nu 40 hectare land wat vroeger 700 hectare was. Wist u dat delen van deze hectaren destijds werden geveild?

We lopen langs een potstalletje, waar vroeger de beesten 's winters op stal stonden. Telkens op een nieuw laagje, over de mest heen, zodat ze einde winter tot aan het plafond stonden. De mest werd uiteindelijk over de weilanden uitgestrooid, waardoor er nu zulke mooie glooiingen te zien zijn.

De marmeren beelden zijn ook een stuk geschiedenis. Satyr, Apollo en Diana, de godin van de jacht, stammen maar liefst uit de 17^e en 18^e eeuw, aangeschaft door de oom van Jennine. Dan doemt ineens dichter en schrijver Sander Grootendorst voor ons op en begint te vertellen hoe verbonden hij zich voelde met A.C.W. Staring. Hij trakteert ons op een eigen gedicht en brengt ons dichterbij onze voormalige buurtgenoot.

We passeren het oude en het nieuwe zwembad. Bij de brug over de vijver staan twee zgn. Januskoppen: twee identieke koppen die aan gene zijde met een zelfde gezicht over de achterkant uitkijken.

Deze Januskoppen, zo vertelt Bart, hebben een geschiedenis die zich afspeelt in Friesland ten tijde van de 16e eeuw:

Na de Allerheiligenvloed op 1 november 1570 was een groot deel van de dijken rondom Harlingen beschadigd. De toenmalige dictatoriale stadhouder van Friesland, Caspar de Robles (1527 – 1585) kreeg de Friezen op één lijn om de dijken te herstellen. De Robles' commissie stelde een leger van 3300 dokwerkers samen, verdeeld in ploegen van 300 man onder leiding van een kapitein. Men werkte van 's morgens 5 tot 's avonds 6 aan de vernieuwing van de dijk en daarbij werden strenge bepalingen in acht genomen.

Volgens oude bronnen wordt beweerd dat er zelfs een galg op de dijk stond tot bedreiging van de onwilligen. De dijk werd met palen in vakken verdeeld. Het bestuur van de 'Vijf Delen' besloot op 18 juli 1575 tot de volgende verdeling: De Robles kreeg voor zijn werk fl 1400,-, de president van het Hof van Friesland fl 352,-, de gecommiteerden elk fl 675,-. Tevens werd er door de Harlingers besloten dat er op de dijk een 'steenwerk' op een voetstuk van 12.000 tichelstenen de Terminus gezet moest worden. In 1575 werd de dijk voltooid en daarbij werd deze in twee gelijken delen verdeeld, waarvan het gedeelte te noorden van Harlingen door de binnendijkers en dat ten zuiden van de stad door de buitendijkers moest worden onderhouden. In 1576 is het monument op de zeedijk bij Harlingen neergezet (het oudste standbeeld van Nederland), met een kop naar het zuiden en een kop naar het noorden. De originele Januskop uit 1576 ligt in het Fries Museum. (Bron: Keunstwurk.nl)

Zo waken deze Januskoppen zowel over het westen als het oosten van het landgoed.

We staan plots oog in oog met een prachtige dame op dit landgoed in de achttiende eeuw. Ze neemt ons mee naar het jaar 1783 en vertelt ons een beeldend verhaal, waarin natuurlijk één van A.C.W. Staring's romantische gedichten centraal staat. Ik denk alleen nog aan 'zoet gelspel van dien mond.....'

Negen pauwen bewaken dit landgoed, ieder van ons kent het typerend geluid dat inmiddels zo hoort bij dit buurtschap. Ze blijken te slapen in de prachtige Libanonboom, die al zo oud is dat hij de handen van A.C.W. zelfs heeft gevoeld! En wist u dat er van deze boom slechts enkele in Nederland van bestaan?

We lopen langs nog meer bijzondere bomen zoals de trompetboom en de ambtenarenboom, de Passiflora en de Sequoiaboom die hier al heel lang leeft, zo bleek te zien op oude foto's.

In de tuin zien we prachtige doorkijkjes. Vroeger was er een zichtlijn naar de Wiersse toe, in open vlakte met elkaar verbonden, van de tijd dat alle 8 kastelen met elkaar verbonden waren.

We doorlopen het berceau, al in 1796 geplant. Even waan je je terug in de tijd als je hoort waarvoor dit berceau gebruikt werd. Het is nog zo in tact gebleven, wat nog niet zo eenvoudig blijkt te zijn bij het vergaan van sommige delen die aan vervanging toe zijn.

In 'de Kamer', een groot vierkante omzoomd veld worden soms feesten of concerten gehouden onder toezien oog van Apollo en Daphne, die daar al zo'n 200 jaar staan te pronken. We groeten ten slotte de inmiddels bekende 'Bertusborder', vol met gele bloemen... Wat hebben Bart, Alma en Rick weer hard gewerkt om dit voor deze avond zo mooi tentoon te stellen! Complimenten.

In de Kapel wacht ons nog een soort van ode aan A.C.W. Staring door Sander Grootendorst.

En Manja neemt ons daarna mee in het 'A.C.W. taalgebruik', waar we even op kauwen met elkaar. Opeens begrijp ik 'de Hoofdige Boer' daarna veel beter ... dát is toch knap. Hoe doet ze dat? Ga het vooral zien volgend jaar als u in de gelegenheid bent. Beslist weer een originele en unieke beleef-avond wat mij betreft.

De Prins en zijn Hoeve

Dit keer bel ik aan bij de familie Berenpas. Als ik ervoor ga zitten aan tafel in de serre, steekt Henk direct van wal. Zoveel valt er te vertellen, zo veel wil gezegd worden. Het liefst van een heel leven lang, als geboren en getogen Mosselman van de Mosselseweg. Naast Henk, zijn vrouw Ans en ook zoon Bert aangeschoven.

Al zeker 30 jaar brengt Henk ons buurtblad de Wildenborcher rond en nu heeft hij reden genoeg om zelf in deze krant te staan vindt hij: zij hebben namelijk een 100.000 liter koe op dit bedrijf, het is Jolanda 7. Maar ook is de laatste verbouwing van de camping na een half jaar afgerond. En eenmaal op zijn praatstoel vertelt Henk dat hij in zijn leven de derde Kapel van de Wildenborch gebouwd heeft zien worden. Bovendien is de schietvereniging in huize Berenpas op de deel van deze boerderij begonnen. Hij weet nog heel goed dat hij zijn geweer zittend vanuit zijn stoel aan deze tafel in de keuken op een vogel buiten richtte.... had hem recht in het vizier.... en.... KNAL!!! Dwars door de ruit een kogelgat. Mooi vindt hij dat. Ans was toen nog niet in zijn leven, ik vermoed zo maar dat het met Ans toch wat anders was gelopen. Omdat we niet het hele leven tegelijk kunnen beschrijven, beginnen we vandaag met een hapje daaruit. Wie weet komt er nog een keer een Wildenborcher uit met alleen gouwe ouwe verhalen van bewoners. Wat vindt u?

De familie stond onlangs in de weekblad Contact Noord in verband met de twee feestelijkheden van de Prinsenhoeve.

Voorheen ging zo'n mijlpaal met veel meer aandacht gepaard dan nu zegt Henk met een beetje spijt in zijn stem. Tijden veranderen.

Ik zie dat een koe gemiddeld 8.000 liter melk produceert, dus dan is een ton melk echt veel. Deze topper Jolanda is 13 jaar oud. Het is een kwestie van geluk, gezondheid van de koe en de juiste wijze van boeren, staat in de krant. Er komt dus

wel iets meer bij kijken dan alleen het houden van een koe. Het is natuurlijk helemaal feest, omdat Jolanda hun eerste koe is die dat heeft bereikt.

Toch ... in 2016 was het koe Big Boukje uit Overijssel de supertopper die met haar 18 jaar 200.000 liter produceerde! Ongelofelijk niet? Een ton is dus goed op weg, zeg maar.

Als het alleen om de koe ging, hadden ze geen feest gegeven. De reden was juist de combinatie met de vernieuwing van de camping. Na 30 jaar is besloten om het comfortabeler aan te pakken. Een geheel nieuw verwarmd toiletgebouw erbij, waar ik later een rondleiding langs krijg. Bert is als oudste zoon opvolger, waardoor dit bedrijf en de camping een toekomst binnen de familie heeft. Daarom is er ook eerder al een ligboxenstal bijgebouwd.

Er zijn nog twee zonen Hans en Arjan. Hans was de allerlaatste leerling van de Wildenborchse school en is de jongste van het gezin Berenpas. Hij was nog de enige in klas 1, waarna de school is gestopt in 1989 en Hans daarna op school ging in Kranenburg. Nu woont hij net als Arjan in Vorden. Beide werken ze in de Staaltechniek bij firma Barendsen, ook in Vorden. Arjan is samen met Lizet en Hans met Leonie.

Het bedrijf is 70 koeien groot met 43 ha. land, en heeft al eerder verbouwingen doorstaan, in 2005 en in 2010.

Bert woont met zijn vrouw Suzanne en de kinderen Vera en Rick in de aanbouw die in de jaren '70 voor opa en oma Berenpas is gebouwd. Hij runt samen met zijn ouders het bedrijf.

Vanuit de aangebouwde serre kijkend over de glooiingen van de Achterhoek en de eigen koeien op het land, zit Henk als een Prins over zijn hoeve te kijken en zichtbaar te genieten. Toch laat hij wel wat zorgelijke geluiden horen over de positie van de boeren in dit land. Bert haalt zijn schouders ervoor op. Hij vertrouwt erop dat er weer betere tijden komen. Zijn overgrootvader woonde aan de overkant, waar we de boerderij van zien staan. Zijn andere overgrootvader kwam van het Medler, en heeft deze plek aangekocht om vervolgens de boerderij de Prinsenhoeve in 1937 te bouwen. Het kreeg de naam Prinsenhoeve, omdat destijds het huis de Prins heette. Het Mossel was toen nog veel groter dan nu vertelt Henk, het liep door tot en met 't Meulenbrugge, de straat de Leuke in Vorden en tot en met de Wildenborch. Pas later is het buurtschap de Wildenborch uitgebreid en heeft een deel van het Mossel ingelijfd.

Henk nam de boerderij over van zijn ouders, toen het nog heel gewoon was om verschillend vee van minder grote aantallen te houden: wat varkens, koeien en kippen. Door groot groter grootst aangestuurd vanuit regeringsbeleid zag je steeds meer gespecialiseerde bedrijven komen met één soort vee en daar dan heel veel van.

We dwalen af, we hebben het ook over het boeren protest van 1 oktober tegen het regeringsbeleid in Den Haag. De boeren willen zich verenigen om te voorkomen dat zij het probleem van de stikstofcrisis zullen zijn. Volgens Henk is dit een probleem die in 5 minuten opgelost kan zijn. 'Gewoon de kerosine duurder maken, de vliegprijzen van 15 euro retour Europese steden zijn namelijk waanzin. Einde stikstofcrisis'. Bert gaat niet naar Den Haag, met de trekker vanuit Vorden naar Den Haag is toch een beetje ver.

Henk en Ans doen volop mee in het bedrijf en waar Ans zich vooral richt op de camping, doen Henk en Bert de koeien en het land. Ans komt van 'de Leuke' in Vorden, waar destijds 4 boerderijen in bedrijf waren. De enige boerderij die nog actief is, wordt door Ans haar broer en diens zoon gerund. Ook dit bedrijf heeft perspectief, belegd met zonnepanelen is het klaar voor de toekomst.

Henk en Ans zijn hun camping begonnen in 1986. Ze waren pas getrouwd en vroegen een vergunning aan bij de SVR (Stichting Vrije Recreatie) voor toen nog 3 caravanplaatsen. Beiden waren sindsdien actief betrokken bij de SVR. Zo stonden ze jaarlijks op de vakantiebeurs. In de loop der jaren breidde de camping uit naar 15 en nu naar 40 plekken.

Het gaat heel goed met hun camping. Dat heeft met enkele dingen te maken: ten eerste de gastvrijheid hier die voelbaar is. Daarnaast is kamperen bij de boer bij de familie Berenpas nog heel echt en uniek: de boerderij is in bedrijf en daarmee interessant voor campinggasten en kinderen.

Verder natuurlijk de mooie Achterhoek en last but not least komt 's morgens vers brood van de bakker! Ans kan blijkbaar goed luisteren, want tijdens het onderhoud worden de levensverhalen als vanzelf met haar gedeeld, vertelt ze.

Als ik rondgeleid wordt, ben ik heel verrast. Ans is trots als we in het nieuwe gebouw staan, in de comfortabele vloerverwarmde ruimte voor folders uit de omgeving. Daarnaast een aparte ruimte met uitgebreid gloednieuw sanitair. We lopen de camping op, een verborgen plek vanaf de Mosselseweg. Je hebt er echt geen weet van hoe mooi stil het daar is. Unieke plekjes met veel privacy, een eigen kraan en elektriciteit. Veel ruimte, veel groen en je kunt zo het bos in wandelen, nadat je Henks sierkipjes hebt begroet in

de kippenren. Voor fietsen is er een aparte overkapte ruimte met stopcontacten voor de hippe fietser. Ze kunnen nu het hele jaar gasten ontvangen. Laat de koude winter maar komen!

Gluren bij de buren

Wij wonen aan de rand van het buurtschap Mossel. Dat betekent dat we behalve aan de activiteiten van de Wildenborch, ook wel meedoen met die van Kranenburg. Zo'n 'grensgeval' heeft dus wel voordelen: je eet dan van twee walletjes. Maar, het is niet alleen némen. Van tijd tot tijd mogen we ook geven. Zo doen we al een paar jaar mee met de druivenpluk op het Wijngoed Kranenburg van Henk Takken. Dat valt natuurlijk niet samen met het 'Kranenburgs Belang', maar het is wel een leuk vrijwilligerswerk. Zo togen wij in de tweede helft van september weer eens naar de wijngaard om te plukken. Op verzoek van de redactie beschrijf ik hier zo'n ochtend. We gaan dus even 'gluren bij de buren'.

Vroeger dan anders gaat m'n wekker: 7.00 uur! Na het ontbijt trekken we de laarzen aan en zoek ik in de schuur naar geschikte handschoenen. Ik vind niet helemaal wat ik zoek, maar de tijd dringt. Het weer is goed gelukkig, droog en niet te warm. Tegen half negen rijden Wiep en ik het erf aan de Kostedeweg op. De meeste plukkers zijn al gearriveerd. We zien voornamelijk bekenden. Leuk om hen weer te zien. Henk verwelkomt ons en legt uit dat we vandaag de Regent gaan plukken.

Dan lopen we met ongeveer twaalf plukkers achter 'de baas' aan naar de wijngaard. Hier staan de emmers en de snoeischaars klaar die we nodig hebben.

Henk legt nog eens kort uit dat we uit de tros de enkele schimmeldruiven weg moeten halen. We mogen kritisch zijn, want als er meerdere druiven beschimmeld zijn, dan mag je die hele tros op de grond laten vallen. Alleen de mooie, rooie druiven komen in de emmer. Ik herinner me van vorig jaar een verhaal over de schadelijke 'suzuki-vlieg'. Kort daarvoor kende ik Suzuki alleen maar van motoren of auto's. Maar kennelijk is er ook een schadelijk soort insect van dat merk. Aan de buitenkant van de druif laat ie slechts een klein gaatje achter, maar je kunt wel mooi de hele tros weggoien.

Het is ons allemaal duidelijk en we zoeken een plekje aan weerszijden van de aangewezen rijen.

Al gauw heb ik de slag weer te pakken en kleuren ondertussen mijn vingers blauw. Volgende keer toch maar van die dunne 'schildershandschoenen' halen. Ondertussen praat ik met mijn 'collega' aan de andere kant van de wijnranken. Her en der hoor je in de wijngaard flarden van gesprekken over werk, (klein)kinderen, hobby's, vakanties en wat niet al. Regelmatig klinkt er gelach. Druivenplukken is blijkbaar een ontspannen bezigheid.

En zo ervaar ik het zelf ook. Mijn emmer is snel vol en ik ga hem legen in de kratten aan de rand van het perceel. Ben benieuwd hoeveel kilo we vandaag bij elkaar plukken.

“Koffie!”, klinkt het rond tien. Daar heeft iedereen zin in. Even later zitten we allen aan de lange houten tafel achter de woning van Henk. En dan is er een verrassing. Gerrie, een van de pluksters, heeft een grote cake gebakken.! Nee, ze is niet jarig ofzo, maar gewoon voor de aardigheid. Kijk, en dat weten we te waarderen. Er blijft dan ook niks meer van over. We nemen een volgend kop koffie, kletsen nog een poos met elkaar en gaan dan de tweede ronde in. Ik pluk (of eigenlijk ‘knip’) nu op een andere plek en praat ook met andere vrijwilligers. Heel wat emmers worden zo langzamerhand gelegeerd. De stapel volle kratten groeit gestaag.

Als we rond twaalf uur stoppen, dan staan er toch al zo'n dertig volle kratten op de aanhanger. Later hoor ik van Henk dat het ongeveer 1.200 kg was. En hoeveel wijn kun je daar uit halen, wil ik graag weten? Dat zou ook neerkomen op ongeveer 1.200 flessen (van 70 cl). En dat alleen al van één ochtend plukken. Zo kan er van de bijna 2 ha wijngaard van Henk aardig wat wijn afkomen.

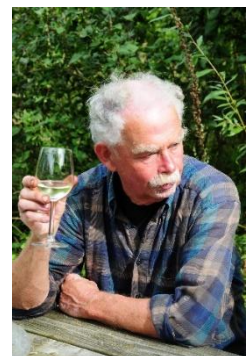
Bij de lunch worden we getrakteerd op saucijzenbroodjes en natuurlijk ...een glaasje wijn. Dat is inmiddels standaard bij de afsluiting van een plukdag. Zo kunnen we rustig een poosje 'Uutbloaz'n', zoals een van de Achterhoekse wijnen heet. We keuvelen nog wat na, heffen nog eens een glas en genieten van de sterker wordende zon.

Tot slot deelt Henk aan eenieder nog een fles rosé uit, gemaakt van de druivensoort die we nu ook geplukt hebben, de regent. De rode schil is maar kort mee gegist, leer ik, om zo roséwijn te krijgen. Van diezelfde druif kan

ook rode wijn gemaakt worden en eventueel nog een jaar in eikenhouten vaten rijpen. Dan krijg je 'Regent op holt'. De wijnbouwers hier verbouwen slechts een tiental resistente soorten (hybride) wijndruiven, zoals de witte Solaris, de Johanniter, Rondo, enz..Soms worden die voor een wijn ook gemengd, vanwege de tannines, de zgn. cuvée wijnen of blends.

Vanmiddag brengt Henk de vracht druiven naar Winterswijk, naar de gemeenschappelijke wijnpers van de 'Coöperatief Verenigde Achterhoekse Wijnbouwers'(CVAW). Hieraan nemen momenteel 7 wijnboeren deel. Voordeel is verder dat er maar één wijnkelder, stoomapparaat en heftruck gebruikt hoeft te worden. En je hebt bij elkaar ook behoorlijk wat expertise. Ondertussen heb ik er vandaag ook weer het een en ander van opgestoken. En ik ga zeker 'Weerkomm'n'.

Als groet verwijs ik hier graag naar het bovenstaand etiket.

Harry van de Schuttereije

Tekenonderzoek op het NTKC terrein aan de Vordensebinnenweg

gesprek met Jan Duitshof en Hendrik Jan Meulenbrugge.

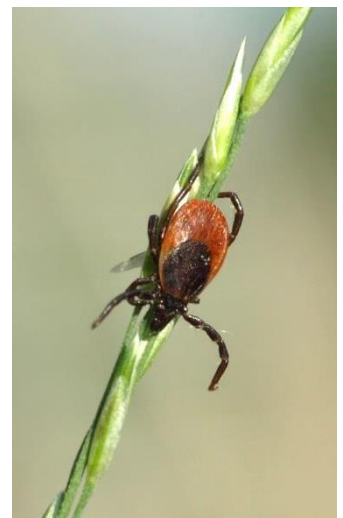
Midden in de zomer, 23 juli, fietste ik naar de Natuurcamping aan de Vordensebinnenweg. Ik ken die camping wel, maar ik was er nog nooit geweest. Zoals de meesten van ons wel opgevallen zal zijn is dat er deze zomer een hek is geplaatst rondom het terrein. Nieuwsgierig als ik ben had ik aan de mannen die het hekwerk plaatsten al gevraagd waar het voor was; “tegen de teken” zeiden ze. Dat leek me een sterk verhaal, want teken laten zich toch niet door een hek tegenhouden?

Maar het was wel waar en hoe dat dan in zijn werk gaat, zou ik nu gaan horen van Jan Duitshof, terreincommissaris van de NTKC, de Nederlandse Toeristen Kampeer Club, die 100 jaar geleden is opgericht. Hendrik Jan Meulenbrugge was er ook bij omdat hij er als buurman van deze natuurcamping van oudsher bij betrokken is. Eerst vertelt Jan over het tot stand komen van deze vorm van kamperen. 100 Jaar geleden gingen voor het eerst toeristen kamperen; dat deden toen alleen nog militairen. Het doel was en is eenvoudig kamperen. De leus is “alles wat je thuislaat is mooi meegenomen”! Mooie leus. Lijkt een beetje op de

nieuwe trend bij festivals en kamperen ‘leave no trace’ oftewel 'laat geen sporen achter'. Maar dat terzijde. Iedereen kampeert in een tent. Als je boven de 50 bent en al 10 jaar lid mag je ook in een caravan. De terreinen zijn eigendom van de leden, ze beheren de terreinen zelf. Er is een landelijk bestuur en er zijn regionale afdelingen. Dit is Regio Oost; daar vallen onder Lochem (hier dus), Winterwijk en Ootmarsum. De terreincommissaris coördineert alles voor dit terrein voor drie jaar en maximaal voor negen jaar. Alle functies rouleren en alle gezindten zijn welkom. In 1959 zijn ze hier begonnen, nu al 60 jaar geleden dus. De grond was toen van de vader van Hendrik Jan. In diezelfde tijd werd er elektriciteit aangelegd en als je als boer aan de weg zat, moest je dat betalen. Dat was een overweging voor hem om te verkopen. Dit terrein is dus eigendom van de NTKC. Er worden ook terreinen gepacht van Staatsbosbeheer en er zijn enkele particuliere terreinen. Hendrik Jan Meulenbrugge beslist over de bomen op zijn, aangrenzende terrein, zij over die op hun terrein. Maar EIKEN laat je staan! (behalve als het gevaarlijk wordt).

Nu naar de teken; het doel van dit tekenonderzoek is het onderbreken van de cyclus. In Wageningen zijn ze al langer bezig met dit onderzoek in samenwerking met de RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) die de trekker is. Ze hebben terreinen nodig om het in de praktijk te testen. In Apeldoorn hebben ze een eerste experiment gedaan, maar daar wilden ze niet verder. Dus daarom nu hier als eerste experiment in een natuurlijke omgeving. Jan vertelt; in het derde stadium van het tekenleven willen ze eieren leggen en daarvoor hebben ze eerst een bloedmaaltijd nodig, het liefst van reeën. Als je die van je terrein kunt weren, zou dat moeten schelen. Teken kunnen heel lang wachten, wel een jaar. Reeën hebben er geen last van als het er niet teveel worden. Dieren hebben geen last van teken, voor zover bekend. Als ze de reeën kunnen weren, zou het aantal teken op het terrein naar beneden moeten gaan. “Als dit lukt, hebben we over vijf jaar geen teken meer”, zegt Hendrik Jan. “Er zijn geen konijnen meer, die onder het gaas door kunnen. Dassen en vossen zijn er wel, maar als het hek goed dicht blijft kun je die ook weren”. Maar er lopen ook honden rond, die teken meenemen en soms laten mensen het hek open staan? Daar moeten ze inderdaad op letten.

Ze hebben het ook met schapen geprobeerd; die lieten ze een paar keer over het terrein lopen drie dagen lang. De teken gaan dan op de schapen zitten; ze heten dan ook schapenteken. Maar dat was toch niet afdoende. Ze doen met dit onderzoek mee omdat ze zichzelf meer als natuurbeheerders beschouwen dan als kampeerders. Ze hebben fondsen geworven voor het hekwerk, samen met het RIVM, omdat Staatsbosbeheer hier niet aan mee wilde werken.

De proef loopt hier tot 2024. In Dronten wordt volgend jaar een hek geplaatst met hetzelfde doel. In Ootmarsum doen ze dat niet en zo kunnen ze jaarlijks vergelijken door te meten en te tellen. Een duidelijk verhaal en nu begrijp ik het hek natuurlijk ook. Als we teruglopen zie ik hoe goed Jan het terrein kent; hij bukt regelmatig om een klein vogelkersje uit te trekken, te kijken naar planten die opkomen of juist niet; heel mooi.

We spreken af, dat als er resultaten zijn, ik weer kom voor een verhaaltje in de Wildenborcher.

Lucie Bartel

Felicities voor Pinetum de Belten

Het pinetum aan de Wildenborchseweg 15 in Vorden heeft op 10 oktober jl., tijdens de Dendrologendag in de Kapel, een plaquette en een oorkonde ontvangen uit handen van de burgemeester van Bronckhorst, mevrouw Besselink. Dat is een grote eer, waarmee wij het pinetum en de familie Feith van harte feliciteren. De plaquette is toegekend door de Nederlandse Dendrologische Vereniging.

Om in aanmerking te komen voor deze erkenning moet een botanische tuin voldoen aan een lijst met 34 criteria.

Er wordt gekeken naar variatie van de collectie, vormgeving en onderhoud van de tuin. Ook moeten de planten zijn gelabeld en moet de tuin voor publiek makkelijk toegankelijk zijn.

Rhijnvis en Beate Feith werken, samen met vrijwilligers, hard om de tuin zo mooi mogelijk te maken. Hiervoor moet heel wat gebeuren: er moet gewied, geplant, gesnoeid, en veel gemaaid. Ook wordt een catalogus bijgehouden. De Nederlandse Dendrologische Vereniging is een vereniging van kenners en deskundigen. Deze plaquette is een beloning door mensen met kennis van zaken voor alle tijd en energie die de familie Feith in het pinetum heeft gestoken. Het pinetum is een parel in ons buurtschap: het is een geweldige plek, een oase van rust.

Op 1,8 hectare staan ruim 900 soorten in een aantrekkelijk park. Bezoekers komen vaak om schoonheid en rust te zoeken en te ervaren.

Soms komen mensen uit de omgeving voor de eerste keer. Zij zijn dan verbaasd dat ze zo'n prachtige plek naast de deur nu pas ontdekken.

De plaquette staat nu in het pinetum, meteen na de ingang op een steen geplaatst.

www.pinetumdebelten.nl

Druk drukker drukt: Wijnand

BIJENHOF

GROND- EN STRAATWERK

Als ik aankom, staat hij onder de douche. Vergeten dat we zouden interviewen, want: druk! In vijf jaar tijd heeft hij met zijn bedrijf Bijenhof Grond en Straatwerk een behoorlijke klantenkring opgebouwd. Als ik hem vraag wat hij nou eigenlijk zo leuk vindt aan zijn werk, zegt Wijnand direct: 'Het contact met de mensen en daar iets voor kunnen betekenen'.

'Voor het maken van aparte werken en mooie tuinen worden wij vrolijk', zegt hij. Uit ervaring weet ik dat Wijnand veel investeert in het samenspel met de opdrachtgever en dat dat een belangrijk aandeel is voor het bereiken van het resultaat dat hij neerzet. Hij gaat ervoor. En hij kan praten!

Zo was Ehzerwold één van zijn grootste opdrachten waar hij met zijn team 1,5 jaar bezig is geweest met het aanleggen van de riolering, het grond- en uitgraafwerk, het aanleggen van straatwerk en zorgen voor de beregeningsinstallatie en verlichting.

Hij is er trots op, en dan vooral omdat het zo goed gelopen is, in goede sfeer met zijn mensen samen. Het is bijzonder dat hij zo'n opdracht als éénpitter voor elkaar krijgt. Hij heeft kennelijk genoeg credits opgebouwd in veel kringen en zijn 'gaan' mentaliteit hoort daarbij.

Hij lijkt veel op zijn opa zaliger, die destijds met zijn oma in de 'oude woning' op het erf woonde. Deze wordt momenteel als kantine gebruikt voor het bedrijf. Wijnand was met zijn opa twee handen op één buik. Opa was een jachtig man en Wijnand zelf was zoals hij zegt als kind ook al een druk mannetje. Opa verstond ook de kunst om met veel mensen overweg te kunnen. Hij was dan wel boer, maar had vooral veel passie voor zijn paarden. Wijnand heeft nog twee oudere zussen. Samen met Ilona en zijn twee kinderen Isa en Tygo, woont hij in een 2 onder 1 kap woning met zijn beide ouders. Er is een goede chemie met elkaar en daar is hij blij mee.

Zijn eigen vader is een veel rustiger koeienboer in hart en nieren. Wijnand zou deels de boerderij voortzetten en deels in de wegenbouw gaan werken. Zo volgde hij de middelbare agrarische landbouwschool, en later een opleiding in de wegenbouw en kraanmachinist. Nu doet hij dan vooral grond- en straatwerk. Hij helpt zijn vader nog wel met wat werkzaamheden, maar is vooral gericht op zijn eigen bedrijf.

Eerder werkte hij bij zijn zwager die grondboringen op locaties deed. Vooral op plekken met vervuilde grond, zoals bij raffinaderijen. Wijnand werkte verder voor Grondweg als kraanmachinist en bij Wissels in Zutphen. Op een goede dag stond hij bij Prins Bernhard in de tuin bij het paleis in Soest. De regel was dat je niet naar het paleis mocht kijken. Plassen in de bosjes was niet toegestaan en dat kon je natuurlijk niet anoniem doen met zoveel camera's om je heen. Af en toe landde er een helikopter om de Prins op te halen.

Dat waren natuurlijk bijzondere adressen om te mogen werken.

Grondweg was een mooi bedrijf, zegt Wijnand. Ze gingen voor elkaar door het vuur. Er met elkaar voor gaan, dat is wel een van zijn waarden die Wijnand tussen de regels door laat horen.

Gaandeweg ontstonden de kiempjes voor zijn eigen bedrijf. Er kwamen vragen op hem af of hij misschien ook eens een tuin aan kon leggen bij dees of die. Hij kocht een kraan op naam van de V.O.F. die hij samen met zijn ouders startte. Dat was het begin.

Nu werkt hij samen met veel andere ZZP'ers. Er komen veel opdrachten voor het aanleggen van tuinen bij particulieren, en nu en dan dus ook grotere opdrachten. Nog recent kreeg hij een opdracht voor enkele maanden werk om een grote tuin in Haaksbergen aan te leggen. Opdrachten genoeg. Zo kan hij zich

permitteren om vooral werk in de buurt aan te nemen. Ook gaat hij niet meer in op een vraag waar 6 of 7 offertes aangevraagd worden. Als hij een aanvraag krijgt, probeert hij het zo mogelijk eens te worden met een opdrachtgever.

Tegelijkertijd vreest hij dat de markt ook een keer in zal storten. De bouw ligt deels al stil door het stikstofprobleem. De milieueisen worden steeds strenger. Grond met een te hoog PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen) gehalte moet officieel afgevoerd worden en dat loopt in de prijzen. Onduidelijk hoe dit verder gaat, al heeft hij genoeg werk tot het voorjaar 2020.

Alle werkzaamheden moeten gecombineerd worden met het jonge gezin. Zowel Ilona als Wijnand werken 4 tot 5 of meer dagen in de week. Daarom is zaterdagmorgen gereserveerd!

Uit eigen ervaring weet ik dat Wijnand ook een ondernemer is die voor je denkt. Toen wij in een droge zomer gras hadden laten zaaien, kwam hij spontaan op een goede dag met beregeningsartikelen aanzetten om het gras te besproeien. Tegenover al die goedbedoelde uren, móet wel een begrenzing staan.

Hij werkt vaak in ons eigen buurtschap. Er zijn veel nieuwe bewoners bijgekomen. Hij ervaart wel dat het oude naoberschap van voorheen steeds meer verdwijnt. We spreken over een naoberschap van deze tijd, wat het dan nu is en hoe we dit kunnen vormgeven op modernere wijze. Er is trouwens een boek over verschenen door Tanja Abbas. Het oude naoberschap is een stukje nostalgie, zegt hij.

Misschien een mooie vraag om daar allemaal eens over na te denken, Modern naoberschap: hoe doen we dat samen?

Kathy de Vries

Opening en prijsuitreiking Bronckhorster kleindierenshow

Volgend jaar zal een jubileumjaar zijn, want: In 1920 is de Pluimvee- en Konijnenvereniging, oftewel de P.K.V. Vorden, begonnen. Met de heropricting in 1979 is er nieuw leven in geroepen door een club enthousiaste leden, waaronder trouw lid Henk Berenpas en voorzitter Gerrit Lenselink.

Het wordt een feestelijke avond in de Wildenborchse Kapel, want naast prijzen die uitgereikt worden aan de winnaars van mooiste dieren, wordt eerst een aantal jubilarissen toegesproken en gehuldigd. Ook zal de mooiste collectie wisselbeker uitgereikt worden.

Het is lekker druk en er hangt een fijne, verwachtingsvolle sfeer. Gerrit Lenselink, voorzitter van deze P.K.V. heet iedereen van harte welkom. Er is pas een heel jong P.K.V. lid bijgekomen, ze heet Laura Wiggers, is 7 jaar oud en heeft met haar mooiste konijn ook een prijs gewonnen. Ze vertelt ons later dat ze haar eerste konijn gekregen heeft als belofte, nadat ze haar zwemdiploma had gehaald. En nu heeft ze er al twee. Zo begint zo'n hobby dus. Op deze tentoonstelling is voor het eerst elk dier present en dat noemt Gerrit uitzonderlijk. Met onze neuzen in de boter dus vanavond.

Dirk Jan Nijkamp, voorzitter van de Kleindier Liefhebbers Nederland (K.L.N.), neemt het praatstokje over. De liefhebberij van kleine dieren noemt hij een geduldzaak, het fokken van dieren 'cultureel erfgoed' met een competitie element. Maar het is vooral een sociaal gebeuren voor en met elkaar. Een aantal leden wordt gehuldigd en persoonlijk toegesproken:

- Henk Berenpas, voor 50 jaar lidmaatschap K.L.N. en 40 jaar lid van de P.K.V.
- Herman van Olst, eveneens voor 50 jaar lidmaatschap K.L.N. en 25 jaar lid van de N.B.S. (Nationale Bond van Sierduiven liefhebbersverenigingen)
- Henk Zweverink voor 40 jaar lid van de K.L.N.
- Gerrit Lenselink voor 40 jaar lid van de P.K.V.
- Moniek Zevenhoeken voor 25 jaar lid van de P.K.V.

Dirk Jan haalt bij Henk Berenpas nog een frustratie aan van 7 jaar terug, dat één van zijn

mooiste kippen aanvankelijk erkenning kreeg als winnaar, en daarna werd ingetrokken. Als Dirk Jan erover begint, kan hij er nog steeds niet over uit... een dikke tegenvaller! Vergeten dan maar. De gouden speld, oorkonde en het mooie glassymbool voor deze huldiging verzachten misschien de boel. Bovendien ontvangt hij nog een echte Garvo jas én natuurlijk bloemen, net als iedereen. Met daarnaast ook nog een prijs voor mooiste hoen dit jaar staat Henk te stralen met zijn vrouw Ans aan zijn zijde.

Bij Herman van Olst zat het fokken al in de familie. Zijn vader en zijn broer zaliger hadden het virus ook al. Vooral duiven en kippen. Daarnaast is hij keurmeester geweest en geeft hij rondleidingen als gids in Burgers Zoo te Arnhem.

Henk Zweverink heeft vooral lach- en sierduiven. Het zijn allemaal namen die voor mij nieuw zijn.

Moniek en haar echtgenoot Tjeerd, zijn samen bezig met fokken. Zij fokten voorheen pauwstaarten en nu cavia's met bijzonder borstelhaar over het hele lijfje. Al vele prijzen hebben ze in de wacht gesleept.

Gerrit Lenselink heeft de naam Bronckhorster kleindierenshow bedacht in plaats van de Pluimvee- en Konijnenvereniging, daar zit toch iets meer gevoel bij.

Ook is hij actief met het betrekken van schoolkinderen van basisschool de Hoge Voorde, waar hij de jeugd kennis laat maken met deze dieren.

Er worden diverse bekens uitgereikt voor de allermooiste dieren. Een overzicht van hoofdere prijzen:

1. Mooiste hoen:	Wyandotte Buff zwart col.	Henk Berenpas
2. Mooiste dwerghoen:	Wyandotte Wit zwart col.	Henk Siemes
3. Mooiste serama:	Serama krulvederig	Boy Reukers
4. Mooiste sierduif:	Vinkduif Geel blauw vleugel	Jan Pardijs
5. Mooiste siervogel:	Japane Kwartel, Zilver wildkleur	Freddie Bettink
6. Mooiste konijn:	Wener Blauw	Herman Nijenhuis
7. Mooiste cavia:	Gladhaar Eng. Gekruind bont rood/wit	Koen Winkelhorst

Jeugd:

8. Mooiste konijn:	Hollander haaskleur	Laura Wiggers

Mooiste konijn C klasse: Papillon Zwart

Theo Janssen

Mooiste collectie Wisselbeker: 15 punten

Herman Nijenhuis

Daarna gaat iedereen feestelijk op de foto en wordt de diershow geopend. De jubilarissen knippen het lint door. De dieren zien er opperbest uit en de eigenaren ogen heel trots. Het was een mooie kennismaking met deze dierenwereld. Ik vraag me toch af hoe een fokker nou toch precies zo'n recht streepje op de rug van een konijn of in de nek van een duif kan creëren... volgende keer nog maar eens gaan!

Kathy de Vries, foto's: Johan Braakman (Achterhoekfoto.nl)

Het weten waard....

Wildenborchs volkslied

Gelderland heeft menig plekje waar natuur verdrijft uw zorg.
Doch slechts één idyllisch vlekje dat men noemt: "de Wildenborch".
Waar in wijde ruime velden 's mensenoog oprecht geniet.
Waar de vogels 't schoon vermelden, fluitend in het oeverriet. (2x)

Waar de gouden wuivend' aren 't veld maakt tot een lust voor 't oog.
Waar de zon haar gouden stralen zendt langs wijde hemelboog.
Waar onder oeroude bomen 't jonge paar vergeet zijn zorg;
minnend droomt zijn toekomstdromen, daar, daar, is de Wildenborch. (2x)

Waar met dichterlijke gaven Staring eens zijn verzen schreef
en de veengoot eens liet graven waar nog nooit een vloot op dreef.
Daar waar de kasteelvrouw heden, 's winters gul haar gaven strooit.
Waar ooit richten zich mijn schreden, "Wildenborch" 'k vergeet u nooit. (2x)

(uit verzameling van wijlen H. Klein Ikkink-Klumpenhouwer, melodie Gelders volkslied, dichter onbekend)

Niet bekend is wie de dichter was en bij welke gelegenheid dit werd gezongen.
Wie heeft informatie hierover? De redactie hoort het graag.

Aad van de Kamer geeft advies: *Bessenstruiken snoeien*

Een ding hebben ze gemeen: Een mooie struik heeft ongeveer zes tot acht stevige takken. Maar verder hebben ze een andere behandeling bij het snoeien.

Zwarte bessen worden in de zomer meteen na de oogst gesnoeid. Ze dragen op de takken die vorig jaar van onder uit zijn ontstaan. De takken waar de oogst is afgehaald hebben voor het volgende jaar geen waarde meer. Die kunnen bij de laagste zijtak of anders bij de grond worden weggeknipt. Een enkele tak is te handhaven als er niet voldoende vervangers zijn. Die zal dan op de verlenging nog wat vrucht dragen. Dus in ieder geval niet toppen. Zijn de vervangende takken aan de zwakke kant, dan is bemesten met veel organisch materiaal nodig om volgend jaar een betere groei te krijgen.

Om vanuit de grond stevige takken te krijgen is het belangrijk dat de jonge struik voldoende diep, met de zijtakken iets in de grond wordt geplant.

Rode- en witte bessen worden in de winter gesnoeid. Zij dragen op de donkere zijtakjes van de oudere takken en de eerste centimeters van de nieuwe top en zijtakken. De oudere hoofdtakken kunnen jaren lang mee. Toch is het raadzaam om, als er van onderuit een mooie stevige tak groeit, deze te bewaren als vervangende hoofdtak. Alle licht gekleurde zijtakken op de bestaande hoofdtakken kunnen worden ingekort. Zo, dat er een klein stompje over blijft. Op de top van de tak mag iets meer blijven staan. Wordt die door de jaren te lang, dan vervangen door een jonge lagere zijtak die dan verder gaat als één van de hoofdtakken.

Kruisbessen (*stekelbessen, stekkebaezen*) worden ook in de winter gesnoeid. In grote lijnen als bij de rode bes, zij het iets minder rigoureuus. Alle zijtakken op de hoofdtakken tot op vijf centimeter terug knippen. Het jaar daarop de zijtakjes van die zijtakken heel kort wegknippen. Wordt het te vol, dan hier en daar een zijtak glad bij de hoofdtak wegknippen. Er ontstaat meestal weer een verse zijtak. Voor vervanging van de gestel takken af en toe een gezond groeiende tak vanuit het hart laten staan. Zorg er voor dat de struik open en luchtig blijft om de kans op kruisbessenmeeldauw te verkleinen.

Vaak worden in de zomer na de oogst de zijtakken tot op tien centimeter terug gesnoeid. In de winter worden ze dan verder gesnoeid. Zomer snoei wordt vaak gedaan om de groei van nieuwe gestel takken te bevorderen. De mooiste oogst is van twee- en driejarige takken. Dus regelmatig vervangen en zorgen dat de struik open blijft.

Bij de aanschaf is te overwegen om voor een stamboompje te kiezen. Of, als het toch een struik wordt, laat dan na het planten één recht opstaande tak staan en knip op 40 cm. de top er uit. Zo ontstaat een laagstam struik wat prettig werkt bij onkruid verwijderen. Daarbij wel opletten dat grondscheuten worden weggehouden.

Zo'n struik heeft wel ondersteuning nodig. Of een paaltje of een stalen ring waarop de onderste takken steunen.

Vogels kunnen in de winter, bij voedsel gebrek, knoppen uitpikken bij de rode bessen en kruisbessen. Snoeien meteen na de winter is aan te raden om rekening te kunnen houden met knoploze takken.

Buiten - gewone planten

Veldzuring

Voordat we op de Wildenborch kwamen wonen brachten we vaak een bezoek aan de open dagen op de Wildenborch. Genieten van de beeldschone tuinen waaronder ook een kleine doorkijk richting wat toen het weiland van de familie Rossel aan de Nijlandweg 2 was. Wat was dat weiland een mooi gezicht in mei; ik keek mijn ogen uit; een hele zee van koper-rode bloemen was het. Had je me toen gezegd dat we het erf van de familie Rossel zouden kopen, met dat prachtige weiland als verlenging van onze achtertuin, had ik ze voor gek verklaard. Maar het is toch gebeurd, en nu weet ik ook nog hoe die mooie rood-bloeiende plant heet: Veldzuring.

(Ons genot was kort van duur! Het weiland werd gekocht door een boer die het omtoverde in productief groen gras met geen ruimte voor veldzuring. Maar, wie weet, nu dat het weiland onderdeel uitmaakt van het Waterschap project, maakt de veldzuring misschien wel een comeback!)

Veldzuring is een algemene inheemse plant, komt voor in onbespoten grasland en open bossen, en groeit tot 100 cm hoog. Hier in de buurt zie je het groeien onder boomgaarden waar het gras zijn gang mag gaan. De bloemen zijn pluimvormig, de bladeren pijlvormig en langwerpige-eirond.

(zie www.floravannederland.nl voor meer info). De eerste bladeren verschijnen al in februari en het is juist in deze periode, tot in de lente, dat de bladjes op hun allerlekkerste zijn. De smaak kun je een beetje met rabarber vergelijken: zuur, fris en sappig. En in februari, wanneer de rest van de natuur dor en nog aan het slapen is, is dat wel heerlijk verassend.

Pluk de blaadjes voor een verse salade, voeg ze aan een omelet of quiche toe, kook ze als spinazie of maak er een soep van. Deze laatste optie is zeker het proberen waard. Hieronder een Pools recept waar het nog veel wordt gegeten.

Voor 4 personen:

200 gram zuring (was, verwijder harde steeltjes en snij grof)

1 grote aardappel (snij in dobbelstenen)

50 gram roomboter

1,5 liter groentebouillon

100 ml crème fraîche

2 gekookte eieren (grof geraspt)

zout

Heel simpel: In de boter fruit de aardappel en Veldzuring. Voeg de groentebouillon toe en breng zachtjes aan de kook totdat de aardappel gaar is. Breng eventueel op smaak met zout. Verdeel over 4 kommen. Verdeel de crème fraîche en geraspte eieren. En dat is het! Er zijn alternatieven te vinden op het internet, met vlees bijvoorbeeld of extra gevuld met groenten. Tip: zoek op de Engelse naam 'sorrel soup'.

Met een portie Veldzuring krijg je een welkome dosis vitamine C, en wordt je bloed een beetje gereinigd. Maar, pas op, hoewel lekker en gezond, is Veldzuring geen dagelijks kost. Het bevat namelijk oxaalzuur en is daarom vooral af te raden voor reumapatiënten of degenen met blaasstenen.

Jess Cundall

Nieuwjaarsreceptie

Vrijdag 3 januari. Aanvang 20.00 uur in de Kapel

Het is een goede gewoonte in ons buurtschap om aan het begin van het nieuwe jaar, een Nieuwjaarsreceptie te houden. Een gezellige avond waar we -jong en oud- onder het genot van een drankje en de echte Wildenborchse knakworst elkaar het allerbeste wensen. U / jij bent toch ook weer van de partij? Van harte welkom!

We hebben tijdens de Nieuwjaarsreceptie al vele jaren een aantal playback acts. Deze traditie willen we graag voortzetten. Vind je het leuk om mee te doen, meld je dan bij Reinier Klein Brinke, telefoon: (0575) 55 65 12, (06) 25 06 66 70 of stuur een e-mail: reinierkleinbrinke@planet.nl.

Dit jaar hebben we daarnaast nog een extra leuke activiteit.

Winterwandeling

Zondag 5 januari. Starten tussen 11.00 en 13.00 uur bij de Kapel

Elk jaar zetten Erik Ebbink en Noam Shalgi de route uit voor de winterwandeling. Ook dit jaar zijn zij er weer in geslaagd een prachtige route samen te stellen. Er kan gekozen worden uit een korte en een langere route.

Onderweg wordt op diverse plekken op de midwinterhoorn geblazen.

Natuurlijk ontbreekt tijdens de wandeling de erwtensoep en de glühwein of chocolademelk niet. Bij terugkomst in de Kapel is er een heerlijk belegd broodje voor de deelnemers. En dit is allemaal inbegrepen bij het inschrijfgeld!

Ook zijn de trekzakspeelsters weer van de partij en zorgen voor een vrolijk deuntje.

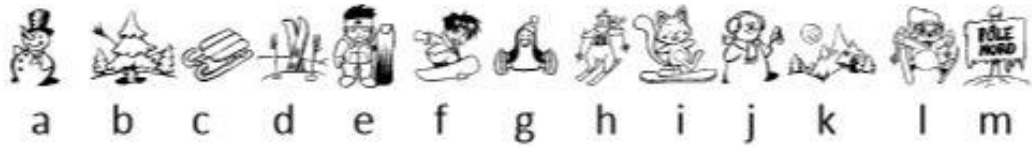
Starten op zondag 5 januari bij de Wildenborchse Kapel tussen 11.00 uur en 13.00 uur.

Kosten voor deelname € 8,- t/m 12 jaar € 4,-

Let op: Pinnen is niet mogelijk

Kinderpagina

Geheimschrift Winter

Wat staat hier?

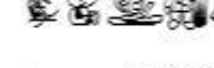

Doeschot toen en nu

Het is herfstvakantie en ze zijn er weer! Een heleboel Schreudertjes zelfs, met de (klein)kinderen op de Polsteeg nummer 5. Om lekker te genieten van het contrast met het westen waar de meeste vandaan komen: buiten zijn en weinig méér nodig hebben dan dat, elkaar, een poes, een tuin en een speen voor de allerkleinste.

Dit huis bruist van fijne, zonnige energie. Ronald en Marga Schreuder vertellen in de herfstzon buiten op het bankje hoe lang ze hier al komen op de Polsteeg: sinds begin jaren '70! Dat is dus bijna 50 jaar...

Het is dus hun vakantiehuis waar ze bijna wekelijks vertoeven. Om te wandelen of te fietsen, familie te zijn of samen te oefenen met het A capella koor 'A tafel' uit Haarlem, waarmee ze ook wel eens een heel speciaal concertje geven speciaal voor de Polsteeg. Na een heel weekend repertoire oefenen...

Marga komt met foto's aanzetten hoe het was in de tijd dat tante Gerda Schreuder, afkomstig

uit Rotterdam, hier op deze plek terecht kwam in de jaren '60. Ze was de eerste 'van buiten' aan de Polsteeg, misschien zelfs wel de eerste van de Wildenborch.... Ze kwam hier terecht doordat een broer aan de Hardermaat woonde en een zus een tweede huis had in Steenderen. Het was de tijd van Sheherazade, die er pal tegenover woonde en columns schreef voor de Libelle ('Cocktails') met verhalen over diezelfde Polsteeg. Ik krijg een boek van Sheherazade mee, om er één verhaal uit te lezen: "het huis dat lacht", waarin ze de aankoop beschrijft van haar lachende huisje. Het was ook de tijd van Polmientje ernaast op nummer 3 en van de familie Boeijink aan de Mosselseweg (waar nu fam. Blankenburg woont), waar melk gehaald werd. Eieren kwamen van de Schoneveldsdijk, van de familie Brunsveld, vertellen Ronald en Marga. Mevrouw. Brunsveld deed alles op de tast in verband met (bijna) blindheid, maar ze wist zich goed te redden. Het maakte indruk. De vriendelijkheid, de stilte, de bijzondere sfeer hier. Ze kenden Herman en Jurrie, waar op een goede dag een marter alle kippen had doodgebeten. En bijzonder was, dat Ronald Schreuder een collega was van Wim van der Mijl (Polsteeg 6) en hem onverwachts op de Polsteeg tegenkwam. Meer namen komen voorbij: de familie Bult en natuurlijk Beltman uit lang vervlogen tijden.

Toen tante Gerda het huis huurde in de jaren '60, verbleef ze in het achterhuis. De familie Teunissen woonde in het voorhuis van boerderij Doeschot. Tante kwam uit Rotterdam en in haar werkzame leven was ze er hoofd van een meisjesschool.

Later in 1968 heeft ze de hele boerderij kunnen kopen van Stichting Storm Gewin van 's Gravensande, een stichting die meer grond heeft rond de Polsteeg. Ze sprak met de familie Teunissen af dat zij er in konden blijven wonen zolang ze dat wilden.

Deze mensen hadden toen nog een klein deel van de boerderij in bedrijf met enkele koeien, kippen en nog wat varkens om zichzelf te kunnen onderhouden.

Tantes eigen woondeel waar voorheen de koeien stonden, werd verbouwd tot woning en na een aantal jaar stopte de familie Teunissen met boeren. Mevrouw overleed en meneer vertrok naar een verpleeghuis in Lochem.

Vanaf die tijd maakten veel meer leden van de familie Schreuder gebruik van het huis. Want hoewel tante Gerda alleengaand was, waren er veel neefjes en nichtjes die er graag kwamen. Zelf stortte ze zich graag op het aanleggen van een grote tuin, dat was voor haar een droom die ze in Rotterdam niet waar kon maken. Natuurlijk kwam er ook een moestuin, want na haar pensionering bleef ze hier elk half jaar wonen, afgewisseld met de havenstad.

Vanaf Pasen nam ze altijd haar intrek en na haar verjaardag op 17 oktober vertrok ze weer. Op de foto's zien we dat je vanaf de zuidkant vrij uitzicht op de akkers had, het was een beetje sober en kaal eigenlijk. Inmiddels is er zoveel groen en hout bijgegroeid.

Na het vertrek van de familie Teunissen was het voorhuis nog ingedeeld in 4 functionele kamertjes. Iedere herfstvakantie werd hier door de familie doorgebracht. In het toen nog donkere keukentje werden dan kastanjes gepoft en werden er stapels foto's in albums geplakt voor de kinderen. En elke meivakantie werd er gevochten wie er in mocht...

Pas veel later is het huis verkocht aan de neven Henk en Ronald met diens partners (resp. Gon en Marga) (Gon is enkele jaren terug overleden, red.). En weer jaren daarna kon er eindelijk gestart worden met verbouwen. Toen tante Gerda opgenomen moest worden in een verpleeghuis, gaf ze daarvoor toestemming. Op dat moment kon ze haar dierbare plekje overgeven aan de volgende generatie.

Ze hebben er met hulp van aannemers en installateurs zelf veel aan gedaan. "Elke muur die je bikt, is van jou!" zegt Marga. Zo kregen ze nog meer binding met dit mooie plekje.

Zo werd het een eigen 2 onder 1 kap vakantiewoning. Ze genieten vooral van het landelijke, de rust en ontspanning als ze hier zijn en het westen even van zich af schudden. Ook Henk komt regelmatig en zijn kinderen zijn er ook graag.

Ze hebben natuurlijk heel wat zien veranderen in bijna 50 jaar tijd. Zelf zijn ze ook al een paar jaar gepensioneerd. Er zijn inmiddels veel huizen opgeknapt in de buurt. En honderden boompjes zijn geplant en inmiddels groot gegroeid. Boeren zijn veel grootschaliger gaan werken. De boer die zijn koeien laat grazen rondom de boerderij heeft er ongeveer 170.

Ronald maakt een vergelijking met het boek van Geert Mak: 'Hoe God verdween uit Jorwerd'. Gaandeweg zie je steeds meer mengeling van de oorspronkelijke bewoners en nieuwkomers die rust en ruimte zoeken op het platteland.

In al die jaren is Doeschot nog meer familiehuis geworden. Dit huis leeeeeeeeeeeft!

En de tuin wordt als hobby voortgezet. De nieuwe bolletjes zitten er net weer in. Ieder heeft er een handje in meegeholpen. Tante Gerda zou toch verschrikkelijk trots zijn als ze nu meekijkt.

We gaan nog even foto's maken. Ziet u de verschillen met de vorige pagina?

Wildenborch-quiz: Onderweg

Hoe mooi is het als je in je eigen omgeving sporen uit het verleden tegenkomt. Ik vond er zomaar vier. Zet uw computer aan en kijk mee.

Kruusweg

In de vorige Wildenborcher stelden Ellen Otten en Schelto Jonker van de Mosselseweg 7 zich voor. Ze vertelden dat hun huis door de buurt Kruusweg wordt genoemd, omdat er ooit een kruising van wegen zou zijn geweest. Een mooie quizvraag.

Ik heb meteen op "topotijdreis.nl" gekeken. Daar zijn 200 jaar topografische kaarten te raadplegen. In 1852 is er schuine weg te zien van de Mosselseweg 7 naar het noordwesten en een scheiding van percelen in het verlengende daarvan naar het zuidoosten, aan de andere kant van de weg. In 1900 en 1925 is er nog maar een restant van de schuine weg naar het noordwesten en een haakse (bochtige) weg langs het huis. Naar het zuidoosten is nu duidelijk een bomensingle langs de grens tussen Vorden en Barchem.

De Mosselseweg heette toen overigens nog Kranengoorsdijk.

Die wegen naar het noorden sloten aan op een inmiddels verdwenen weg die van de Kapelweg, onderlangs het Bosket en met een boog om de Wildenborch heen naar de Nijlandweg liep en een andere tak die naar de Wildenborgseweg liep. De huidige coulisse ten westen en oosten van het Bosket zijn daar nog een overblijfselen van. Is dit de verdwenen Nijlandweg (Zie de Wildenborch-quiz van september 2017 en de bijdrage van Aad van de Kamer in de Wildenborcher van december 2017). Vlakbij de huidige Nijlandweg is het niet meer te zien. Daar zijn de akkers te goed geploegd.

Het landschap was veel kleinschaliger toen, kleinere akkers en velden met meer wegen en paden om die te kunnen bereiken.

Overigens geeft de kadastrale kaart van 1832 wel de perceelscheidingen van noordwest naar zuidoost aan de zuidkant van de Mosselseweg / Kranengoorsdijk, maar hebben de landmeters noch daar noch naar het noordwesten een weg gezien of niet belangrijk genoeg bevonden om apart te vermelden. Met de kennis van deze kruiswegen en de wegen tussen de Wildenborch en de Mosselseweg / Wildenborgseweg keek ik ook naar het satellietbeeld van Google maps. Tot mijn verrassing zijn de wegen anno 2018 (dankzij de droogte?) nog te zien in een andere structuur van het land. Het zijn geen hoogteverschillen: op AHN.nl (de digitale hoogtekkaart) is vrijwel niets te zien. De bodemstructuur (en daarmee de begroeiing) is kennelijk anders.

Schoolhuisweg

Na de droge zomer van 2018 vertelde Bertus Wiltink in de Wildenborcher van september 2018 dat het ook in 1959 zo droog was geweest. En dat met die droogte toen heeft aangegrepen om de sloten uit te diepen en het land te egaliseren.

De rabatten die men toen uitvlakte lagen er al sinds 1768. In 1758 werd De Wildenborch gekocht door de gebroeders Soiron¹ die vooral uit waren op de opbrengst van de vijfduizend 'houwbare' eiken op het landgoed. Toen de bomen gekapt waren en het hout verkocht, deden ze ook het landgoed weer van de hand.

Het land zal na de kap aanzienlijk natter zijn geworden; vijfduizend volwassen bomen kunnen heel wat water verdampen. Koper graaf Van Limburg-Stirum begon terstond met het planten van een nieuw parkbos. Aan de noordwestkant strekte zich dat uit tot wat nu de hoek Galgengoorweg / Schoolhuisweg is. Vanwege de nattigheid werden alle bomen op opgeworpen hoge dammen geplant, met brede sloten ertussen². Diezelfde rillen lagen er in 1959 dus nog, hoewel de bomen al in het begin van de twintigste eeuw waren verdwenen.

Perfect vlak is het niet meer. De opgebrachte grond is waarschijnlijk wat ingeklonken. Op de satellietfoto en de digitale hoogtekkaart zijn de rillen nu goed te zien, met zo'n 7 cm hoogteverschil. Sinds deze zomer zijn ze ook te voelen in het asfalt van de Schoolhuisweg, vooral op het stuk tussen Kornegoor en Winkels. Mocht u zich ergeren aan het hobbelen op de weg, bedenk dan dat het historische grond is die u voelt.

¹ Damiaan Hugo Staring, een zeeman uit de achttiende eeuw; Mr. A. Staring; 1948, pag.58

² Het verslag van landschrijver Smits in hetzelfde boek, pag. 59 ev.

Veengoot

Zijn deze twee sporen in het landschap nog subtiel, de Oude Veengoot is niet te missen.

A.C.W. Staring trad in 1792 aan als beheerder van De Wildenborch. Vanwege de nattigheid begon hij onmiddellijk met het plannen van een afwateringskanaal. Niet zozeer voor zijn eigen landgoed, maar voor de markegronden van Barchem. En niet afwaterend naar de Baakse Beek, maar naar het noorden, langs Lochem naar de Berkel. Daar lag al een stroompje dat het noorden van Het Seck ontwaterde, maar dat werkte lang niet voldoende meer. Nog in 1735 hadden Lochem en Barchem gezamenlijk de bedding uitgediept, maar ja, het veen was aan het verdwijnen door afgraving en inklinking, zagen we in de vorige Wildenborcher al.

In 1793 lukte het nogmaals de Oude Veengoot te ruimen, maar tot een verlenging naar het zuiden, het Lochemse veen in, kwam het nog niet.

Toen het Staring in 1801 eindelijk lukte een afwateringskanaal te gaan graven, lag dat veel westelijker dan het oorspronkelijke plan. Staring's Veengoot van toen noemen we nu de Wildenborchse Veengoot. De Veengoot van Staring begon tussen 't Hoogevonder (Wildenborchseweg 34) en Het Langen en sloot aan op de Oude Veengoot. De Oude Veengoot werd weer verder uitgediept en voorzien van bruggen.

Die Oude Veengoot is er nog steeds, maar heeft geen functie meer. Aan het eind van de Gageldijk, waar het bos begint is het eerst een kras in de grond. Maar aan de overkant van de Zutphenseweg, naast de Tinq, is het een meer dan mansdiepe geul die met een draai nog een stuk naar het westen doorloopt. De Oude Enkweg in Lochem gaat er met een flinke brug overheen. In de woonwijk verderop loopt hij dood, maar ooit liep hij door tot De Berkel.

Het was een diep gekoesterde wens van Staring ook zijn oorspronkelijke plan voor de oostelijke tak van de Veengoot nog te realiseren. In 1827 verzucht hij in een brief dat het mooi zou zijn als het nog zou lukken. Maar op de kadastrale kaart van 1832 is de Barchemse Veengoot nog niet te zien. Pas rond 1840 kwam het tot uitvoering. Of A.C.W. Staring het nog heeft meegemaakt heb ik niet kunnen achterhalen.

400 m terug kruist de huidige Veengoot de Gageldijk. De doorgraving van de heuvelrug die we daar nu zien kwam tot stand tegelijk met het graven van de Barchemse Veengoot en ligt in het verlengde daarvan. Het eerste stuk van de Oude Veengoot werd toen een loze tak. Verderop voorbij de Albert Hahnweg in Lochem volgde men weer het oude tracé.

De hoogtemeting van Willem Staring langs de veengoten uit 1846 kan op dat stuk dus niet vergeleken worden met de meting van zijn vader uit 1801. Hij volgde de (nieuwe) Barchemse Veengoot, zijn vader de Oude Veengoot. Zie de grafiek in de vorige Wildenborcher.

In de loop der jaren zijn de Veengoten verder uitgediept om in de pas te blijven met het verdwijnende veen. En langzamerhand kon men de Wildenborchse Veengoot verder naar het zuiden uitbreiden. Zonder veen werd het land daar vlak genoeg voor. Alleen ten zuiden van de Mosselseweg gaat het overtollige water nu nog naar de Baakse Beek. Alles ten noorden daarvan naar De Berkel.

Nog even terug naar A.C.W. Staring. Terwijl hij in zijn voorstel in 1801 een zo recht mogelijke Veengoot wilde graven, werd de uitvoering er een met een flinke boog (130 m) naar het westen tussen 't Gagel en de scouting. Hij zal onvoorziene ongunstige terreinomstandigheden hebben willen vermijden. Omstreeks 1880 is de Wildenborchse Veengoot rechtgetrokken, zoals hij nu nog loopt. Dat is mijn vierde: Op de satellietfoto van 2018 is de oude loop van vóór 1880 nog te herkennen.

Volgende keer ga ik u vertellen over pootrecht.

Heeft u ook pootrecht of heeft u pootrecht gehad? Hoe gaat de gemeente daarmee om? Ik hoor het graag!

Vragen en opmerkingen naar rik.mars@hotmail.com

Rik Mars

Vooral in de winterperiode zijn stamppotten en ovenschotels heel geliefd.

Rode kool ovenschotel met appelmoes met stukjes

Ingrediënten (voor 4 personen):

1 kg. aardappels, geschild en in stukken
1 eetlepel olijfolie
2 grote uien, gesnipperd
2 à 3 theelepels kerriepoeder
500 gram rundergehakt
Scheutje melk
1 pot rode kool (700 gr.)
2 potten appelmoes met stukjes (à 345 gr.)
Paneermeel
Klontje boter
Evt. wat peper en zout

Bereiden:

Kook de aardappels in 15 – 20 minuten gaar. Verhit intussen in een braadpan de olijfolie en fruit hierin de ui met het kerriepoeder. Voeg het rundergehakt toe en breng op smaak met peper en zout. Rul het gehakt totdat het bruin en gaar is.

Verwarm de oven voor op 180 gr. Giet de aardappels af en doe ze terug in de pan, voeg de melk toe en stamp tot een luchtige puree. Breng op smaak met wat peper en zout.

Verwarm de rode kool in een pannetje en giet daarna goed af.

Maak in een ovenschaal laagjes met de rode kool, het gehakt, de appelmoes. Eindig met een laagje aardappelpuree.

Strooi wat paneermeel over de puree en verdeel het klontje boter erover.

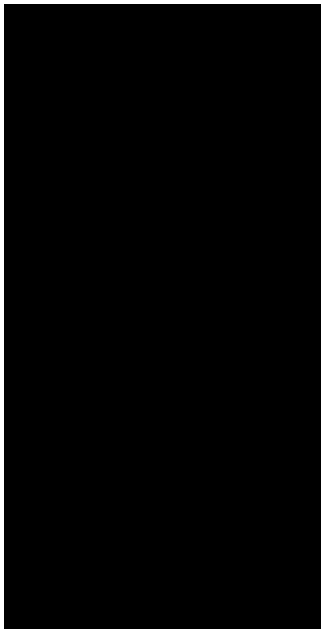
Zet de schotel 40 minuten in de voorverwarmde oven tot alles goed is door gewarmd en de bovenkant van de puree een goudbruin kleurtje heeft gekregen.

Eet smakelijk,
Dinie Staring

Postvak In

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Wildenborchers dragen buurt warm hart toe

Het opzetten van een buurt-AED. Het idee borrelde al een tijdje, net als bij de familie Dijkman. Daar hangt de AED ondertussen, zoals u in de vorige Wildenborcher heeft kunnen lezen. Heel mooi, maar niet voor degene die buiten de 6-minutenzone van die AED vallen.

Initiatief en opkomst

Vandaar dat Hans Ezerman en Liesbeth van Ark het heft in handen hebben genomen en het opzetten van een Buurt-AED voor de zomervakantie zijn gestart.

Samen zijn ze op pad gegaan met een informatiebrief waar men zich tevens mee op kon geven. Aan de Schoolhuisweg, gedeelte Galgengoorweg en gedeelte Wildenborchseweg hebben zij 28 huishoudens een voordeurbezoekje gebracht. Een mooi resultaat; 21 huishoudens hebben zich aangemeld voor een bijdrage aan de Buurt-AED. Samen met een extra bijdrage van de Wildenborcherhof en het sponsoren van de benodigde materialen en stroomvoorziening, heeft Hans de AED kosteloos geïnstalleerd.

Locatie

De AED treft u aan onder het afdakje bij de ingang van het terras via de parkeerplaats (ingang via Galgengoorweg) van de Wildenborcherhof, Wildenborchseweg 19.

Hier hangt het apparaat in een AED buitenkast die voorzien is van een code, waardoor die voor iedereen 24/7 beschikbaar is. De code is bekend bij de 21 gezinnen, bij het personeel van de Wildenborcherhof en uiteraard bij het landelijk oproepsysteem.

Training

Wij hopen met elkaar uiteraard dat we de AED nooit hoeven te gebruiken, maar je zal op een moment van nood/paniek maar zonder zitten, dat wil je koste wat kost voor zijn. Maar dan de vraag, hoe werkt zo'n AED? In principe kan en mag iedereen de AED gebruiken, maar bij een hartstilstand telt iedere minuut en vergroot je met een AED-training de kansen van het slachtoffer. Een goede reden voor de initiatiefnemers om het volgen van een AED-training eraan te koppelen. Deze heeft bij het uitkomen van deze Wildenborcher al plaatsgevonden op 13 november bij de Wildenborcherhof. 14 personen hebben zich voor deze avond aangemeld. Super!!!

Fijn om te zien dat de Wildenborch een "kloppend hart" heeft.

Mochten er mensen zijn die denken, een buurt AED is ook wat voor ons, kijk voor meer informatie op www.buurtaed.nl of www.hartstichting.nl

In de vorige Wildenborcher las u al dat er een AED bij de familie Dijkman aan de Kapelweg is geplaatst. Inmiddels hebben 14 Wildenborchers hiervoor de AED training gevolgd. Deze werd verzorgd door 'Sichting AED en Reanimatie Training Gelre' (instructeurs Jeroen, ambulance verpleegkundige Zutphen en Wilma, CCU verpleegkundige Gelre Zutphen). De familie Dijkman bedankt de Kapel voor het beschikbaar stellen van de ruimte.

Oud Nieuws (4 en slot)

Vroeg of laat schieten we allemaal wel eens een bok, maar jachtactehouder (ome Toon) Mennink van Molendijk schoot er in 1934 wel drie (reebokken), en haalde daarmee de krant¹. Dertig jaar later schoot hij ze nog, te oordelen naar onderstaande foto, genomen naast de zij-ingang van de oude boerderij (nu veestal achter het nieuwe voorhuis²).

Toon Mennink met jachtgeweer

Het oude erve Molendijk

Ook in 1934 vierde een andere ome Toon, Klein Ikkink genaamd, zijn 25-jarig jubileum als tuinman op de Wildenborch⁴. Bij deze heuglijke gelegenheid werd hij gelauwerd met een krans en kreeg een fiets cadeau van zijn vierde werkgever⁵.

Toon Klein Ikkink aan het werk

6

en bij zijn 25-jarig jubileum

Een latere tuinman, Joop Haverkamp, was iets verder de wereld in geweest alvorens rond 1965 voor enige jaren in de Wildenborch neer te strijken. Daarvoor had hij gedurende tien jaar gewerkt als bedrijfsleider op de boerderij van Prins Bernhard in Tanzania, en kwam hierover op 11 april 1967 vertellen tijdens een ledenvergadering van de Vordense afdeling van Jong Gelre, waarbij hij een 100-tal dia's vertoonde⁷. In 1968 werd hij op het Koetshuis opgevolgd door de Hagenees Carlo Lanza, en kocht het *Snijdershuis*⁸ van Hendrik Jan en Jo Groot Nuelend, die naar Vorden verhuisden. Hij begon hier een boomkwekerij, maar verkocht de plaats rond 1973 al weer door aan Aad van de Kamer en ging boeren in Engeland, om op zijn oude dag toch weer naar de Achterhoek (Aalten) terug te keren.

¹ *Graafschap-Bode* 10-08-1934. Antoon Mennink, (over)oudoom van de huidige bewoners van *Molendijk*

² Zie www.oudvorden.nl > Boerderijen > Galgengoorweg 19

³ Met dank aan de fam. Mennink

⁴ *Graafschap-Bode* 31-07-1934. Toon Klein Ikkink was geboren op *Klein Bleumink* (Kapelweg 8), en in 1907 met zijn stiefvader Elbert Willem Hagen meeverhuisd naar het *Bouwhuis* (Wildenborchseweg 22). Hij trouwde in 1913 met Maria van der Wolde, kokkin bij de familie Brants, en betrok met haar het nieuwgebouwde *Peppelhuis* (Stuwdijk 3, zie www.oudvorden.nl > Boerderijen > Stuwdijk 3), waar zijn kleinzoon nu nog woont

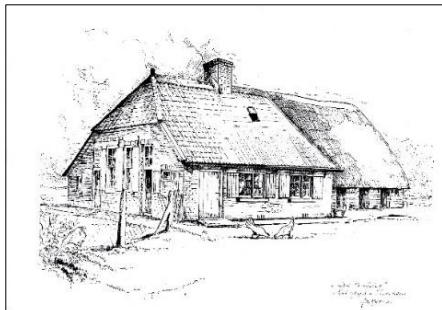
⁵ 1909: E.R.E.Brants, 1925: W. Spiele, 1928: C.N. Baalbergen, 1931: A. Staring

⁶ Met dank aan de fam. Klein Ikkink

⁷ *Contact* 05-04-1967

⁸ *Snijdershuis*: Wildenborgseweg 8 Barchem

Het *Snijders(huis)* was een hele oude, dubbele boerderij, met twee bewoners en eigenaren. Rond 1670 was er al sprake van een *Snijdersgaerden*, een eeuw later van de *Snijders-plaats*. De naam *Top* (afkomstig van het erve *Top*, Enkweg 2 Barchem), onder welke naam wij de plaats kennen, komt van drie generaties *Top* die op *Snijdershuis* woonden. De laatste hiervan was Teunis Top, getrouwd met Johanna Harmina Braakhekke⁹. Teunis overleed in 1904 en zijn weduwe, “Jannemeuje Top”, in 1934.

1943: ets van het *Snijdershuis*

Snijdershuis jaren '50

Het meest recente oude nieuwsje uit onze buurtschap betrof een frontale botsing tussen twee auto's, vorig jaar augustus, bij één van de veelbesproken betonnen chicanes op de Wildenborchseweg. Niemand raakte gelukkig gewond maar beide voertuigen moesten worden afgesleept¹¹. Dit bericht was te vinden in het *Contact*, het huis-aan-huisblad dat al sinds 1935 wordt uitgegeven in Vorden¹². In één van de oudst bewaard gebleven *Contacten* kan men lezen dat er in de zomer van 1940 vier vim gemaaide haver werd aangeboden op *Kamphuizen*, te bevragen bij L. Wesselink¹³.

Een vim

25-jarig jubileum Lammert Wesselink. Fam. Wesselink en het echtpaar Cremers van Kamphuizen

Vanwege de papierschaarste mocht het *Contact* vanaf eind september 1941 niet meer uitgegeven worden van de bezetter, en moest men voortaan wekelijks kennis nemen van de algemene mededelingen van het gemeentebestuur bij een aantal adressen in het dorp en in de buurtschappen. Deze publicaties dienden o.a. om de bevolking op de hoogte te brengen van de distributie-aangelegenheden, en werden in de Wildenborch angeplakt bij Oplaat¹⁵. Hoe de wereld er nu uitgezien zou hebben als er toen al internet was geweest?

Gerda Rossel

⁹ Johanna Harmina Braakhekke kwam van *Broekman*, Schoneveldsdijk 34 (zie G. Rossel. 'Allemaal familie...'. In: *De Wildenborcher*, december 2016).

¹⁰ Met dank aan de families Groot Nuelend en Van de Kamer. Tekening uit 1943 gemaakt door een pensiongast

¹¹ *Contact* 13-08-2018. Voor oude nummers van *Contact* (± 1953-2016) zie www.oudvorden.nl/weekblad-contact

¹² Voor de geschiedenis van de drukkerij Wolters (later Weevers) zie G. Weevers jr. en sr, 2006. 'Drukkerij Weevers, een grafisch modelbedrijf.' In: H.W. Rossel en H.J. Reindsen (red.), *Bedrijvigheid in Vorden in de 20^e eeuw*. Uitg. Oudheidkundige vereniging 'Oud Vorden'.

¹³ *Contact* 10-08-1940. Lammert Wesselink woonde sinds 1926 in de tuinmanswoning (Wildenborchseweg 13) van *Kamphuizen*. Een vim was een traditionele korenmijt van een bepaalde vorm en bestond uit 100 garven.

¹⁴ Met dank aan de fam's Norde van de Wenneker en Wesselink. Zie *De Wildenborcher*, juni 2019.

¹⁵ *Contact* 30-09-1941. Bakker-kruidenier Oplaat, Wildenborchseweg 27.

Golven, huizen-hoog tot centimeters-laag

Als je jarenlang in zo'n beetje alle gebieden rondgevaren hebt ontmoet je niet alleen vele volkeren en vele landen maar ook alle soorten weer en vooral alle soorten golven.

En deze laatste fenomenen doen een schip bewegen. Zelfs ook zo'n groot kraanschip van een bunder groot.

Een goed principe is dan ook altijd alles goed vast te sjoeren want je weet maar nooit.

Dat zag je pas aan die containerboot voor de kust van Terschelling. Die begon in de deining, het was nog geeneens zo erg slecht weer, resonerend te slingeren. En hup daar ging de zoi. Konden we wél zien wat China ons allemaal toestuurt...

Er zijn niet veel plekken op deze aardkloot waar het weer te vertrouwen is. Een oud-hollands nautisch spreekwoord luidt niet voor niets 'Krimpemde winden en zeurende vrouwen zijn niet te vertrouwen'. Voordat de vrouwelijke Wildenborch(st)ers over me heen gaan vallen: Vroeger, toen alles beter was, werden aan de Cyclonen in het Oosten, de Willy-Willies in Australië, de Hurricanes in Amerika en de Orkanen hier in de Atlantische Oceaan, aan deze weer-fenomen vrouwelijke namen gegeven. Na protesten werd het om en om een vrouwelijke en een mannelijke naam. In alfabetische volgorde. Dat wel.

Als er iets over een ander iets strijkt ontstaan er rimpels. Water over zand (branding), lucht over water (golven), soort lucht over een andere soort lucht (stuiterend vliegtuig) etc. Hoe harder het strijken, hoe groter de rimpels.

Op zee ontstaan zo de golven. Huizen-hoog tot centimeter-laag. En huizenhoog waren die golven nogal eens. De hoogste ooit die ik ooit meemaakte was gemeten: 22,5 meter.

Dan staat ook dat joekel als een kraanschip nog net niet op zijn kop. Voor de wiskundigen: 'Het' stampte toen 22 graden in 6 seconden. Blij dat alles, behalve de mensen, goed vastgesjord/gelast stond. De windkracht 'orkaankracht' streek toen zo hard over het water dat die golven daardoor zo hoog werden. Kop in de zee en deining. Aan de stand van de koffie in de koffiepote kan je dan de scheeps-hellingen zien. (Zie foto)

Ho, klettert die pot dan niet op de vloer?? Nee daar zijn stroeve rubberen matjes voor. Bij mij liggen die ook onder de kussens van het bankstel. Eerlijk gekocht...Maar dit terzijde. De oplettende lezertjes zullen gelezen hebben dat er kennelijk een zee en een deining bestaat. Daar schuilt ook het gevaar in. Al die hoge door wind veroorzaakte wind-golven heten dus zeeën. En die wind-zeeën verwekken onderliggende deining-golven. Meestal met een langere golflengte en die versterken elkaar en vervlakken elkaar weer. Resoneren heet dat. Zo ontstaan er golventreinen die je bijna niet ziet maar die het vaartuig juist resonerend kan doen laten

slingeren en stampen.

Het kan nog erger.

Als er veel stroming staat, bijvoorbeeld langs de Zuid Afrikaanse kust, en het water diep genoeg is en de wind tegengesteld aan de stroomrichting is, worden ze nog hoger. Zo hoog dat ze 'freakwaves' of in goed Nederlands Spookgolven worden genoemd.

Ik heb er daar de nodige meegemaakt en vooral als het donker was zag je die niet aankomen. Het leken letterlijk dan diepe gaten in de zee.

Waar gebeurd verhaal: Ik was stuurmansleerling op het goede schip 'Jagersfontein', een half passagiers- en vrachtschip, en voeren vlak onder de kust met slecht weer van Kaapstad naar Port Elizabeth. Het was slecht weer en het schip stampte en slingerde behoorlijk. Na het diner koffiedrinken in de 'Wintertuin' aan de voorkant. De pianist speelde gezellige muziek, maar toen....Een grote klap. De ramen braken. Een grote zee spoelde alle potpalmen samen met het meubilair het zo mooie brede trapgat in. De vleugel verdween ook in het gat. Gelukkig geen ernstige gewonden maar wel een hele grote ravage. Dat was dus zo'n spookgolf. De kapitein had waarschijnlijk een beetje haast en gaf daardoor te veel gas.

Ja en die centimeters lage golven dan?

Daar kwam ik later achter wat ook die lage lange deininggolfjes konden veroorzaken.

Als je een kind op een schommel elke keer op het juiste moment een klein zetje geeft gaat het op een gegeven moment zo hoog dat het arme creatuurtje zou verongelukken.

Wij lagen met het goede kraanschip Thialf bij een voor het oog spiegelgladde zee rustig aan een platform te knutselen toen het schip heel langzaam maar wel steeds meer begon te stampen. Geen golf of deining te zien. Het werd zo erg dat de kranen neer gelegd moesten worden. NB: Stampen is langsscheeps en Slingeren dwarsscheeps.

Nog nooit eerder meegemaakt. Het stopte ook weer en daar begon het weer. Nadat we de Thialf hadden gedraaid, andere koers voorgelegd, was het over.

Hoe kan dit nou in vredesnaam. Je zou maar 15.000 ton in de kranen hebben hangen.....

We legden dit probleem voor aan een stelletje knappe koppen van Universiteit Delft. Wijze mensen van Marin, een instituut dat alles van schepen en golven afweet, de burens van de landbouwuniversiteit in Wageningen, weerkundigen uit London van het Engelse Weerburo en vooral met hulp van beelden uit de ruimte van de NASA. Daar en daar mee alleen kon je die minuscule rimpeltjes met een grote golflengte zien....

Wat bleek? We lagen precies op een punt tussen noord-oost Schotland en Noorwegen waar lange, lage, restdeiningen van de Atlantische Oceaan samenkwamen.

Op die beelden was duidelijk te zien dat de restant deininggolven van een stormdepressie op de Atlantic, via de Noordkant van Schotland in de Noordzee terecht kwamen. Ombogen. Terugkaatsten tegen de Noorse en de Deense kust. Plus tegen de achterkant van Schotland. Ze ontmoetten elkaar weer bij de Thialf. En zo hadden we met resultaat een geweldige denktank, zoals dat heet, geformeerd.

De Thialf kreeg daar elke keer een klein zetje van dat leidde tot een forse resonerende stampbeweging. Zo erg dat we het werk moesten stoppen. De Delfterikken, jonge wiskids, vonden uit dat die lange lage golfjes vol energie zaten. Daarvoor hadden ze een stelletje golfmeet-boeien rond de Thialf neergelegd. Erg knap allemaal.

Maar dankzij dat, wetenschap gekoppeld aan de praktijk, daar hou ik van, bloeien er vaak mooie dingen op. Ik ben ze nog dankbaar.

Tot slot: Ik heb een mooie wijze uitspraak van een oude kapitein geleerd: 'Bennie, voor het weer kan je alleen maar dankbaar zijn, we kunnen er helemaal niks aan doen'.

Zo sprak hij tijdens vliegend stormweer.

Landrot

Schoonmaakrooster Kapel

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u wel bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen onze Kapel schoon te houden, stuur dan een mailtje naar Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl
Bellen mag ook: (0575) 55 65 12 of (06) 25 06 66 70.

Wees ook eerlijk en meld het wanneer u wel op de schoonmaaklijst staat, maar het eigenlijk toch wat te belastend voor u is.

2019	
December	Dinie Staring – Henriëtte Otten – Ria Klein Ikkink
2020	
Januari	Aly van Arragon – Diny Pladdet – Riet van Ditshuizen
Februari	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
Maart	Gerda Mennink – Henny Zweverink

Hans Ezerman belt als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent.
De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda:

- Kapelcommissie: Nieuwjaarsvisite, vrijdag 3 januari 2020
20.00 uur in de Kapel
- Kapelcommissie: Winterwandeling, zondag 5 januari 2020
Starten tussen 11.00 en 13.00 uur bij de Kapel
- Kapelcommissie: Familie fietstocht, zondag 17 mei 2020
Starten tussen 13.00 en 14.00 uur bij de Kapel
- Oranjevereniging: Wildenborchs feest, zaterdag 27 juni 2020

Verenigingen:

- Schietvereniging: Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
- Wildenborchse Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur. van oktober t/m april.
- Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.